

Innovatív finanszírozási formák piaci és szakpolitikai elemzése a CE-partnerországokban

---

D.T1.5.2

Magyar összegzés

Erről a dokumentumról

Ez a dokumentum az eCentral projekt keretében vizsgált három finanszírozási modell (a köz-és magánszféra közös beruházásai (PPP), az energiahatékonysági szerződés (EPC) és a közösségi finanszírozás (CF) piacának és szabályozási/szakpolitikai rendszerének elemzését tartalmazza. A vizsgált országok:

- Horvátország
- Szlovénia
- Magyarország
- Ausztria
- Olaszország

A. Összefoglalás

A gyenge energetikai jellemzőkkel bíró középületek és növekvő finanszírozási problémák állnak az Európai Energiahatékonysági Irányelv és az Épületek Energiahatékonyságáról szóló Irányelv középpontjában. Az eCentral projekt támogatni kívánja az érdekelt feleket a közel nulla energiaigényű épületek előnyeiből fakadó haszon realizálásában innovatív finanszírozási formák segítségével, mint a köz- és magánszféra közös beruházásai (PPP), az energiahatékonysági szerződés (EPC) és a közösségi finanszírozás (CF). A modellek megvalósíthatóságának igazolására tesztelni fogják ezeket, ami a három közép-európai cél ország (Magyarország, Horvátország, Szlovénia) középületeinek felújítására fog fókuszálni.

Ezeknek az országoknak általában kevésbé fejlett a piacuk az innovatív pénzügyi modellek tekintetében, ami ideálissá teszi őket a technikai, jogi és pénzügyi szempontok tesztelésére a közel nulla energiaigényű épületek (újja)építése során. Ausztria és Olaszország azonban érettebb pénzügyi piacnak számít, amelyek sikertörténetei felhasználhatóak, akár lemásolhatók Magyarország, Horvátország és Szlovénia estében. A jelen értékelés megállapításai azonban azt mutatták, hogy az innovatív pénzügyi modellekkel megvalósítani kívánt közsféra KNE projektek az összes eCentral országban különböző nehézségekbe ütköztek 2018-ban.

Horvátország egy átfogó és jól kialakított jogi kerettel rendelkezik a köz- és magánszféra közös beruházásai (PPP) számára. A PPP különösen fontos szerepet játszott a nagy infrastrukturális projektek megvalósításában és a közlekedési szektorban a közszolgáltatások minőségi fejlesztésében. Ez azonban nem terjedt ki az energetikai szektorra: ezt a modellt az elmúlt 10 évben nem használták energetikai felújításra. 2018-ban több közvilágítási projektet valósítottak meg a PPP-vel, ami pozitív változás a PPP piacon a számos inaktív év után. Az energiahatékonysági beruházásokra irányuló szerződések piaca ugyanezt az utat követte. Az alacsony energiaárak jelentősen akadályozták az energetikai felújítási projektek megvalósíthatóságát. A közösségi finanszírozás egy ritkán használt finanszírozási mechanizmus volt, általában a közsférában működő kisebb fenntartható energia projektek esetében, köszönhetően a professzionális CF platformok és a jogi keretek hiányának, valamint az állampolgárok és a

projektfejlesztők alacsony ismeretének erről a finanszírozási mechanizmusról. 2018 végén egy új P2P mikrohitel-platformot jelentettek be a fenntartható energia projektek számára, amely jelentős pozitív változásokat hozhat a piacon.

Magyarországon a megfelelő szabályozás és a támogató intézmények hiánya a PPP projektek erőteljes visszaszorulását eredményezte a 2000-es évek elejére jellemző piaci fellendülés után. A PPP-t úgy tekintették, mint egy lehetőséget a finanszírozási hiány megszüntetésére, ám a nem megfelelő pénzügyi- és kockázatértékelés több pénzügyileg életképtelen projektet eredményezett, amik végül állami beavatkozást tettek szükségessé a projektek fenntartása érdekében, és ez általános bizalmatlanságot okozott a PPP modell és a magán befektetők iránt. Az EPC-modell hasonló utat követett, mint a PPP, mivel a piac zsugorodott, az elmúlt időszak rossz EPC-projektei, az alacsony energia árak és a gazdasági recesszió miatt. Az új Eurostat útmutatás elősegítette az EPC-piac újbóli fellendülését, de az ESCO-k számára elkülönített pénzügyi eszközök (elsősorban a garanciaeszközök és kölcsönök) hiánya továbbra is jelentősen akadályozza a piac fejlődését. A közösségi finanszírozás továbbra is kezdetleges pénzügyi mechanizmus Magyarországon: csak egy platform van és nincs hatályban külön nemzeti közösségi finanszírozási jogszabály. A közsféra szereplői adományalapú modellt használhatnak ugyan, de a tőkemodellt törvény tiltja a nem pénzügyi intézmények számára.

A szlovén PPP piac 2007 óta működik szabályozottan, de csak egy mérsékelt fejlődés történt a magánbefektetők számára nem vonzó állami projektek kis mérete miatt. Más kihívások a PPP-vel kapcsolatos ismeretek hiányából származnak, amelyek gyakran rosszul előkészített és végrehajtott projektekhez vezetnek. A köz- és magánszféra partnerségéről szóló törvényjavaslat, amely korszerű lesz, és összhangban fog állni az új EU irányelvekkel, még előkészítés alatt áll. Az energiahatékonysági beruházásokat a középületek átfogó felújítására elsősorban az Európai Strukturális és Beruházási Alapokból (ESBA) finanszírozzák különböző pénzügyi eszközökkel és energiahatékonysági szerződésekkel kiegészítve, ami megfelelő tőkeáttételi tényezőt eredményezett az EU-alapokhoz és a Szlovén Köztársaság állami finanszírozásához. Ez a nemzeti ESCO-finanszírozási rendszer újjáélesztette az energetikai felújítási piacot, ám a szabályozás közelmúltbeli változásai, miszerint az energiaszolgáltatóknak saját tőkéket kell biztosítaniuk a projektekhez, jelentősen csökkentették az érdeklődést az EPC-modell iránt. A közösségi finanszírozási modell csak a magánszektorbeli projektfejlesztők által lett tesztelve, de a közsféra energetikai felújítási projektekre még nem alkalmazta ezt a modellt. Szlovéniában a közösségi finanszírozást közvetlenül szabályozó nemzeti jogszabályok még nem léteznek, és jelenleg csak egy platform működik, ami nagyon passzív közösségi finanszírozási piacot eredményez.

